

Anna Kristensen

Målningar och grafik, Galleri Stadsbacken, till 24 mars

Saker och ting tappar fotfästen i Anna Kristensens bildvärld. Antingen hamnar det på golvet, vänds upp och ner, eller lyfter mot himlen. Någoting oväntat har skett, från den mindre incidenten till den stora katastrofen, men allt liksom förbehållet den privata eller familjära sfären. Ett antal blåfärgade containrar eller arbetsbodas återkommer i flera av litografierna, möjligen som tecken för den inneslutande och solida samhällsordningen. I "Klätterträdet" ses en flicka med stege på väg upp mot en drake som fastnat längst upp, och i "Hugos änglar" leker en flicka hopprep under osynlig vakt från två änglar. Barnet vill prova friheten och leken, tappa fotfästet för ett ögonblick, som att det finns en annan värld. I "Huset" står en kvinna utan ytterkläder ute på en solig vinterväg och ser hennes hus ligga på taket i snön. Men hon verkar ganska obekymrad där hon står med armarna i kors. Bekymmer kan dock anas hos den man i slips (tjänsteman, politiker?) som lyser med ficklampan ute i en skogsterräng med utspridda containrar, under bildtiteln "Panorama". Vad har gått förlorat? Är det just barndomens oskuldsfullhet, är det leken och drömmarna? Eller är det de själva?

För i vuxna åldern bryts lätt illusionerna om det homogena och lyckan. Hus och hem är den fasta roten men också en livsdröm, som huset som lyfter ovan skogsbrynet i "Fly me to the moon (Huset)". Men inne i huset står "En kvinna under påverkan" med lekdraken på byrån och med (sin?) man som en liten fallen ängel på golvet. Återigen, vad är det som hänt? För i nästa målning ligger tre herrar i full storlek och utan vingar till synes utslocknade på golvet tillsammans med samma men nu raserade byrå, under titeln "Soner or later one of us must know". I en annan målning, "Män utan kvinnor", ses fyra män av kanske olika generationer knäböja runt en soffa, allt under observation av två män i plommonstop utanför ett fönster. Bilden är en parafras på Rene Magrittes målning "Den hotade mördaren" (1927) men utan den blödande nakna kvinnan i originalet.

Den surrealistiska dramaturgin går alltså som en röd tråd genom Anna Kristensens utställning, i de ostyriga och brådstörtade scenerien, i drömstämningarna. Men jag ser det inte som det avgörande i hennes bilder, där tonvikten istället läggs på det måleriska och på hanteringen av färgen. Berättelserna uppfattar jag snarare som en förevändning för att lyfta fram bildarbetets egna komponenter, som sofistikerad komposition av rumsliga interiörer, i den mättade färgskalan, och inte minst i den taktilt sinnliga känslan i måleriet. Att det hela ändå handlar om de skapande villkoren som finns i måleri, teckning och grafik. Så snart man lagt de psykologiska infallsvinklarna åt sidan, som huset som fallit på kant, återstår en hel del intressanta läsningar i Anna Kristensens bildspråk, det som handlar om lusten till färg, lek med komposition, behovet av möbleringar (och ommöbleringar) av perspektiven.

Text och foto: Jan K Persson
Volym 2013-03-13